

8 MARCO VERLOOP (WETHOUDER ECONOMISCHE ZAKEN VEENENDAAL) OVER CIRCULARITEIT EN DUURZAAMHEID

‘SAMEN KUNNEN WE DIE ENORME UITDAGING AAN’

Dr.ir. Marco Verloop heeft als wethouder Economische Zaken van Veenendaal niet alleen economie en financiën in zijn portefeuille, maar ook energietransitie, circulaire economie en duurzaamheid. Als gepromoveerd fysicus is hij vanuit zijn wetenschappelijk vakgebied bekend met het domein energie. Hij is sinds 2010 wethouder, hij kent de politieke mores en is mede door zijn vele werkbezoeken op de hoogte van de zorgen die bij bewoners en in het bedrijfsleven spelen. Hij onderkent de uitdagingen die de samenleving wacht. “Ik zie circulariteit - verantwoord gebruik van materialen, grondstoffen en energie - als het thema dat naast digitalisering ons leven ingrijpend zal veranderen. Het zal leiden tot een herontwerp van onze samenleving. Daarvoor is nauwe samenwerking met onder andere het bedrijfsleven en het onderwijs nodig.”

Tekst: Hans Eberson Fotografie: Joost Franken

In de visie van Marco Verloop moeten we nú nadenken over wat er nodig is om in 2050 volledig energieneutraal te wonen, leven en werken. “De situatie van 2050 is het uitgangspunt en de vraag is welke stappen we, vanuit de situatie van vandaag, moeten zetten om ons doel in 2050 te halen. Hoe ziet bijvoorbeeld mobiliteit er dan uit? En hoe werken we dan? Corona heeft ons geleerd dat hybride werken goed mogelijk is, maar ook dat de mens als sociaal wezen behoefte heeft aan fysieke ontmoetingen. Je kunt een technisch overleg uitstekend via Teams voeren, een functionerings-

gesprek is een ander verhaal, dat wil je ‘face to face’ doen.” Marco Verloop ziet circulariteit als het overkoepelende hoofdthema. “Circulariteit omvat zowel het verantwoord omgaan met materialen en grondstoffen als het verantwoord omgaan met energie. In feite hebben we de noodzaak van energietransitie en het zuinig omgaan met materialen en grondstoffen onvoldoende en te laat onderkend. We hebben in elk geval niet adequaat gereageerd en de gevolgen daarvan zijn dagelijks zichtbaar. Dat moet snel veranderen. Dat we in staat zijn snel te handelen hebben we recen-

telijk nog gezien tijdens de plotselinge energiecrisis. Inwoners en bedrijven worden financieel geholpen, de transitieplannen komen versneld op tafel. Er beweegt duidelijk iets.”

‘HET BELANG IS GEMEENSCHAPPELIJK, DE OPGAVE ZIJN ENORM EN ALLEEN SAMEN KUNNEN WE DIT TOT EEN GOED EINDE BRENGEN’

WIE NEEMT DE REGIE?

Wie moet de regie nemen in het oplossen van dit complexe probleem? “Daar is maar één antwoord op mogelijk, dat moeten we samen doen. De landelijke overheid moet het grote kader scheppen en de financiële ruimte organiseren. De regionale overheid moet een verbindende rol spelen, zorgen dat lokale plannen op elkaar afgestemd zijn. Die lokale overheden kennen de situatie ter plekke het beste. Zij weten wat de meeste prioriteit heeft. Neem Veenendaal en de roep om duurzame energie en dan denk je meteen aan zon of wind. Het oppervlak van onze stad is vrijwel volledig bebouwd en dus hebben wij geen ruimte om windmolens te bouwen. Zonnepanelen kunnen wel, op daken van huizen, instellingen en bedrijven of langs wegen en boven parkeerplaatsen. Daar moeten wij een rol in spelen, daar moeten onze inspanningen onder andere op worden gericht. En dat doen we ook. Door partijen te verbinden, dat is bij uitstek een taak van de gemeente, want de ervaring leert dat wij partijen gemakkelijker om tafel krijgen. Wij hebben ook een taak in het voorlichten van zowel onze bewoners als het bedrijfsleven. Waar liggen de uitdagingen, wat kunnen wij als gemeente doen en wat kunnen ze zelf doen? En we moeten natuurlijk zelf het goede voorbeeld geven, actief en proactief, bijvoorbeeld bouwprojecten circulair aanbesteden en meer zonnepanelen op het dak en aan de gevels van het gemeentehuis. In nauwe samenwerking met Bedrijvenkring Ondernemend Veenendaal (BOV) werken we aan de ontwikkeling van de productie en het gebruik van waterstof. Binnenkort vindt er een proefborring plaats om te bekijken of in onze gemeente gebruik kan worden gemaakt van geothermie. Wij spelen graag een actieve rol, indien nodig nemen we zelfs de regie. Wat we lokaal kunnen, zullen we ook doen. Uiteraard binnen onze mogelijkheden.”

10

Meer informatie

Op www.duurzaamveenendaal.nl informeert de gemeente bedrijven over de diverse duurzame initiatieven. Bedrijven kunnen er inspiratie opdoen aan de hand van mooie voorbeelden en er informatie vinden over de financieringsmogelijkheden en subsidies voor duurzame investeringen. Het energieloket van de gemeente helpt bedrijven graag op weg als het gaat over energemaatregelen. Op www.regiofoodvalleycirculair.nl leest u meer over het regionale netwerk en het Living Lab Regio Foodvalley Circulair.

SAMENWERKING

Marco Verloop gelooft sterk in de kracht van samenwerking. "Het gaat niet meer alleen om het opwekken van duurzame energie, er is ook nog zoiets als netcongestie, Veenendaal heeft daar last van. Dan kun je gaan zitten wachten tot de netbeheerder zwaardere systemen heeft aangelegd, maar dan ben je zo jaren verder. Je kunt ook met andere partijen zoeken naar nieuwe oplossingen, bijvoorbeeld op bedrijventerreinen of op wijkniveau. Een systeem ontwerpen waarbij bedrijven het surplus aan hun duurzaam opgewekte energie delen met hun burens en waarbij vraag en aanbod op elkaar zijn afgestemd. Zo kan er op een bedrijventerrein een compleet netwerk ontstaan, dat voorziet in de levering van duurzame energie. Dan is er geen sprake meer van congestie, de stroom verlaat het terrein niet meer. BOV is een groot voorstander van dit soort oplossingen. Bij ondernemers is het besef groot dat het zo niet langer kan en dat er actie moet worden ondernomen. Wij zijn als overheid geen ondernemer, wij hebben als gemeente een andere rol, maar wij kunnen partijen bij elkaar brengen en bijvoorbeeld een opstartfinanciering regelen of wijzen op subsidies. Ieder brengt vanuit zijn eigen expertise ideeën in, samen komen we tot een uitvoerbaar plan." Zo gelooft Marco Verloop ook in de rol van het onderwijs.

"Onderwijs speelt zelfs een cruciale rol. Het besef dat wij onze planeet onherstelbaar dreigen te beschadigen moet al bij jonge kinderen groeien. Die kinderen moeten vervolgens breed worden opgeleid, wij hebben niet alleen behoefte aan advocaten en artsen, maar ook aan moderne vakmensen, die bijvoorbeeld vanuit een ICT- of bouwachtergrond problemen benaderen en oplossen. Het belang is gemeenschappelijk, de opgave enorm en alleen samen, overheid, onderwijs, maatschappelijke instellingen en bedrijfsleven kunnen we dit tot een goed einde brengen."

NIUWE VRAGEN

De komende decennia zullen we een herontwerp van onze maatschappij zien. "Een energienetwerk op een bedrijventerrein zorgt voor nieuwe juridische vragen. Hoe zit het met leveringszekerheid, wie is waarvoor verantwoordelijk en wie is eigenaar van wat? Daar houdt een plaatselijk notaris kantoor zich op dit moment al mee bezig. Een circulaire economie roept ook bijzondere vragen op, bijvoorbeeld in financiële zin. Een nieuw gebouw schrijf je in een bepaalde periode af tot nul. Dat verandert als er sprake is van circulaire bouw. De materialen hebben dan een restwaarde, maar hoe bepaal je die? Dat zijn vragen waar we een antwoord op moeten vinden.

Een Veenendaals ingenieursbureau is daar dagelijks mee bezig." Zo is bijvoorbeeld Insert ontwikkeld, een innovatief, circulair platform voor de bouw, civiele techniek en groenbedrijven, dat hergebruik van materialen stimuleert. Insert bestaat uit een marktplaats waarop herbruikbare (bouw) materialen, bomen en heesters worden aangeboden. Daarnaast faciliteert en stimuleert Insert de circulaire economie door te inspireren en partijen aan elkaar te verbinden. Ze koppelen vraag en aanbod op alle niveaus. Insert maakt ook digitale materialen- en stoffeninventarisaties, waarbij herbruikbare materialen worden gedocumenteerd. Zo is er een Veenendaalse brug naar Leiden verhuisd en daar een nieuw leven begonnen. Er zijn in Veenendaal allerlei bedrijven die innovatief zijn op het gebied van circulariteit, duurzaamheid en energietransitie. Heel belangrijk is het ook om nieuwe ontwikkelingen te delen en voorbeelden uit te wisselen, zodat niet iedere nieuwe inwoner, instelling of ondernemer zelf antwoorden moet geven op de nieuwe vragen. Steeds zelf het wiel opnieuw uitvinden is niet circulair!

**'WE MOETEN
NATUURLIJK ZELF HET
GOEDE VOORBEELD
GEVEN, ACTIEF EN
PROACTIEF'**

REGIO FOODVALLEY

De Regio Foodvalley, bestaande uit acht gemeenten, heeft de Living Lab Regio Foodvalley Circulair opgericht, waarin partijen samenwerken aan circulaire innovaties en verdienmodellen. "De regionale partijen willen samen de transitie naar een circulaire economie versnellen door een brede circulaire beweging op gang te brengen. Samenwerking is daarvoor noodzakelijk, tussen ketenpartijen, tussen sectoren en ook tussen de ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden. Ook met andere initiatieven binnen en buiten de regio wordt samenwerking versterkt. Zo maken we optimaal gebruik van bestaande kennis en netwerken." De knop is om, volgens Marco Verloop, de noodzaak is bij de meeste partijen wel helder. "Zaak is nu om de juiste partijen bij elkaar te brengen en vooral om de vaart in het proces te houden. Op alle niveaus, vooral ook bij onze bewoners, die vaak voor grote uitdagingen staan. Wij moeten hen helpen om samen met alle betrokkenen de transitie tot een goed einde te brengen. Het is een enorme uitdaging, maar samen kunnen we het aan."